

De koop van een Alfa Romeo

Citation for published version (APA):

Spronken, T. (1993). De koop van een Alfa Romeo. In A. W. Heringa, C. H. A. Litjens, & R. E. de Winter (Eds.), *Verhalen over de grondwet: Ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van de Grondwet, 1983-1993* (pp. 128-131). Sdu Uitgevers.

Document status and date:

Published: 01/01/1993

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

De koop van een Alfa Romeo

T. Spronken

ARTIKEL 112

- 1. Aan de rechterlijke macht is opgedragen de berechting van geschillen over burgerlijke rechten en over schuldvorderingen.*
- 2. De wet kan de berechting van geschillen die niet uit burgerlijke rechtsbetrekkingen zijn ontstaan, opdragen hetzij aan de rechterlijke macht, hetzij aan gerechten die niet tot de rechterlijke macht behoren. De wet regelt de wijze van behandeling en de gevolgen van de beslissingen.*

In artikel 112 van de Grondwet is de berechting van civiele en administratieve geschillen opgedragen aan de rechterlijke macht. En dat zal de rechterlijke macht weten. Het schijnt dat vooral in de laatste decennia de burger de weg naar de rechter gevonden heeft. Of het nu komt door de (nu nog) gefinancierde en door de overheid gesubsidieerde rechtsbijstand aan de minder vermogenden, of de toenemende regelgeving en daarmee gepaard gaande conflicten; er wordt heel wat afgeprocedeerd.

Voorals de kort-geding rechter is geliefd. Met een kort-geding vonnis kun je bijvoorbeeld de buurman nieuwe coniferen laten planten, lastige ex-partners van het lijf en uit de straat houden, beledigende tijdschriftartikelen laten rectificeren en dreigende stakingen voorkomen. Er zijn ook bizarre voorbeelden zoals de man die van zijn ex-vrouw een omgangsregeling eist met de tijger, die ze samen hebben groot gebracht. Of de verliefde vrouw die ondanks een vonnis in kort geding, haar geliefde notaris niet met rust laat en zo voor meer dan een ton aan dwangsommen verbeurt. Tegen echte liefde is geen kruid gewassen.

Meestal is procederen in de praktijk minder aantrekkelijk dan het lijkt. Het navolgende geval is een voorbeeld van hoe men ongewild verstrikt kan raken in een web van civiele en administratieve procedures. De man die het overkomen is zal ik Alfonso noemen.

Het begint met de aankoop van een Alfa Romeo Twin Spark 2.0 l. (bouwjaar 1987) in februari 1990 door Alfonso van iemand bij hem uit de straat. De koopsom van f 20.000 wordt contant betaald. Als Alfonso zich voor de wijziging van de tenaamstelling naar het postkantoor spoedt en onderweg kopie deel III van het kentekenbewijs verliest, begint een lange lijdensweg. Op het postkantoor wordt hem geadviseerd een nieuw kopie deel III aan te vragen, wat hij meteen doet. Thuis gekomen bekijkt hij de resterende kentekenpapieren nog eens goed en hem valt op dat een aantal dingen niet kloppen. Zo is de Alfa die hij gekocht heeft rood van kleur, terwijl op het kentekenbewijs de kleur grijs staat aangegeven. Ook de inhoud van de motor klopt niet: op het kentekenbewijs staat een 1.8 l. motor vermeld en zijn Alfa heeft een 2.0 l. motor. Hij gaat zekerheidshalve naar de politie. Daar controleert men de auto en het kenteken en wordt Alfonso ervan verzekerd dat alles in orde is.

Twee weken later, het nieuwe kopie deel III is nog niet gearriveerd, wordt de Alfa door de politie in beslag genomen en het kentekenbewijs ingetrokken. Aan Alfonso wordt medegedeeld dat zijn Alfa is samengesteld uit twee Alfa's. De voorkant is afkomstig van een uit België gestolen Alfa van het bouwjaar 1989, de achterkant is afkomstig van een Alfa van het gelijke type, bouwjaar 1987, die na een ongeluk total loss naar de sloop is gebracht. Alfonso hoort dat deze wijze van samenstellen van auto's 'katten' heet en voor de autosloperijen een lucratieve activiteit is. In (vaak uit het buitenland) gestolen auto's wordt een groot deel van de kofferbak, waarin het chassisnummer geponst is, van een total loss auto van het zelfde merk en type gelast en voor de zo 'opgeknapte' total loss auto wordt heruitgifte van het kentekenbewijs bij de Rijksdienst voor het Wegverkeer gevraagd. Het is een soort witwassen van gestolen auto's. Het autoteam van de Rijksrecherche weet te melden dat bij sommige autosloperijen op bestelling een bij een wrak passende gloednieuwe auto wordt gestolen waarin dan het onderdeel uit het wrak waarin het chassisnummer zich bevindt wordt ingelast. Het gebeurt zo professioneel dat dit bij een nieuwe keuring niet opvalt.

Alfonso krijgt zijn Alfa terug maar geen nieuw kentekenbewijs, want een kentekenbewijs wordt alleen afgegeven voor een hele auto en niet voor twee halve, aldus de Rijksdienst voor het Wegverkeer. Hij gaat naar een advocaat want dit vindt hij toch te gek. De advocaat komt te weten dat een nieuw kentekenbewijs pas wordt afgegeven nadat het uit België afkomstige deel van de auto op een reguliere wijze wordt ingevoerd en de auto in zijn geheel een veiligheidskeuring kan doorstaan. Met behulp van het autoteam van de Rijksrecherche wordt achterhaald wie de eigenaar en de verzekeringsmaatschappij

van de in België gestolen Alfa is. Dan begint een getouwtrek met de Belgische verzekeringsmaatschappij. Het gestolen deel van de Alfa zou nog gerevindiceerd kunnen worden! Uiteindelijk geeft de verzekeringsmaatschappij toe dat het waarschijnlijk moeilijk zal worden om te bewijzen welk deel van de auto door natrekking eigendom is geworden van de een of de ander en doet afstand van de halve Alfa. De eerste hindernis is overwonnen. Het is inmiddels drie maanden later.

Nu het invoeren van de Belgische helft nog. Alfonso begint zich inmiddels zorgen te maken over de veiligheid van de auto. Afgesproken wordt dat de auto eerst gekeurd wordt en pas bij goedkeuring het Belgische deel zal worden ingevoerd. Een douane-ambtenaar van een grenskantoor laat weten dat de invoerrechten niet hoog kunnen zijn, wat is nu een halve auto waard? Na de goedkeuring krijgt Alfonso een aangetekende brief van de Douane. Of hij binnen tien dagen zijn verplichting tot aangifte wil nakomen en de invoerrechten ad. f 10.431,50 wil betalen, bij gebreke waarvan de auto in beslag zal worden genomen en vernietigd!

Daar schrikt Alfonso toch wel van.

De advocaat duikt in de Algemene Wet Douane en Accijnzen en komt tot de conclusie dat alleen degene die een zaak invoert (over de grens brengt) verplicht is tot het doen van aangifte. Alfonso heeft de auto in Nederland gekocht en kan dus niet verplicht worden tot het doen van aangifte. Bovendien is een invoerrecht van ruim f 10.000 toch wel hoog voor een halve auto. Foutje, geeft de inspecteur van Douane en Accijnzen, na koortsachtig bellen door de advocaat, toe. Alfonso kan niet verplicht worden tot het doen van aangifte, maar de invoerrechten ad f 10.431,50, mocht hij aangifte doen, blijven overeind. De tarieven worden nu eenmaal niet berekend over halve auto's maar over hele auto's. De catalogus-waarde van de Belgische Alfa is bovendien vrij hoog nu het bouwjaar ervan 1989 is. Bovendien, zo geeft de Rijksdienst voor het Wegverkeer vervolgens te kennen, een nieuw kenteken wordt alleen verstrekt indien de invoerrechten betaald worden.

Alfonso vindt dit volstrekt onredelijk. Hij is niet verplicht tot het doen van aangifte, maar als hij het niet doet krijgt hij geen kentekenbewijs. Hij kan de auto in zijn tuin zetten, maar erin rijden mag hij niet.

Het autoteam van de Rijksrecherche is er inmiddels achter gekomen wie de auto gekat heeft. Dit blijkt degene te zijn die heruitgifte van het kentekenbewijs bij de Rijksdienst voor het wegverkeer heeft gevraagd nadat het wrak is 'opgeknapt'. Het autoteam vindt dat nu toch eens de werkelijke daders gepakt moeten worden en niet de kopers te goeder trouw. Ze hebben al genoeg mensen gezien, die hun nieuwe aanwinst met tranen in de ogen op een autosloperij tot blik zagen persen omdat ze de invoerrechten niet konden

betalen. De fiscus kan ook de katter aanslaan voor de invoerrechten. Als de Inspecteur door de advocaat wordt geconfronteerd met deze gegevens en de mededeling dat het autoteam van de Rijksrecherche alle medewerking wil geven, antwoordt deze fijntjes dat de persoon die zou moeten worden aangeslagen op een woonwagenkamp woont en hij geen ambtenaar zo ver krijgt dit woonwagenkamp te betreden. Als Alfonso een kenteken wil krijgen zal hij eerst moeten betalen.

Tegen dit staaltje van machtsmisbruik en samenspanning tussen de ministeries van Financiën en Verkeer en Waterstaat, spant Alfonso een kort geding aan. Van de Staat der Nederlanden wordt gevorderd onmiddellijk een kenteken af te geven. De invoerrechten moeten maar worden gehaald bij degene die deze verschuldigd is, of dat nu een woonwagenkampbewoner is of niet. De President van de Arrondissementsrechtbank wijst de vordering van Alfonso af. Hij betuigt zijn spijt tegenover Alfonso, maar wat Alfonso is overkomen is een risico dat iedere Nederlander die een tweedehands auto koopt loopt. Alfonso gaat in hoger beroep.

Hangende het hoger beroep gaat Alfonso ten einde raad onderhandelen met de fiscus. Hij is bereid de invoerrechten te betalen indien op het kenteken dat wordt afgegeven het bouwjaar 1989 van de Belgische Alfa wordt vermeld in plaats van 1987. Dan is in ieder geval een deel van zijn schade vergoed. Bovendien is uit nader technisch onderzoek van de Alfa gebleken dat slechts de bodemplaat van de kofferbak uit het wrak met bouwjaar 1987 in de gestolen Belgische auto is gelast. De fiscus gaat akkoord, de invoerrechten worden immers ook geheven op basis van het bouwjaar 1989 en de fiscus weet dat dit bij de RDW op geen problemen zal stuiten. Alfonso betaalt en het appel van het kort geding wordt ingetrokken.

Vervolgens krijgt Alfonso van de RDW te horen dat er geen sprake van is, dat een kenteken wordt afgegeven met bouwjaar 1989. De fiscus doet dit wel vaker, wordt smalend bij Verkeer en Waterstaat opgemerkt, als de fiscus maar hoge invoerrechten kan vangen. De RDW heeft zijn eigen regels. Als een auto is samengesteld uit meerdere auto's, dan geldt als bouwjaar het oudste deel van de auto, ook al is dit maar een vierkante centimeter groot. Als Alfonso het er niet mee eens is kan hij een bezwaarschrift indienen. Weer belazerd.

Om een lang verhaal kort te maken, het bezwaarschrift op grond van het Reglement Kentekenregistratie is uiteindelijk gegrond verklaard en twee jaar na de koop krijgt Alfonso, enige grijze haren rijker en vele guldens armer, eindelijk een kenteken met het bouwjaar 1989. Hij kan die Alfa niet meer zien of luchten.